

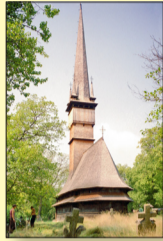
CREDINȚA STRĂBUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ♦ Anul XXVII ♦ Nr. 5 (374) ♦ MAI 2017

◆ De ce mergem la Biserică?

Participarea la actele de cult a devenit, în lumea modernă, ceva ce poate fi respins chiar de către cel care se declară creștin, prin argumentul că pe Dumnezeu poți să-L simți și acasă.

» Pagina 4

◆ „Sâmbra oilor”, vechi obicei specific lunii mai

Termenul *sâmbra* semnifică o înțelegere, o reglementare gospodărească, un protocol asupra treburilor majore ale oieritului. În unele părți, localnicii numesc această tradiție „Ruptul sterpelor”.

» Pagina 5

◆ Din viața eparhiei

Paginile 2-3

↳ Vizită arhierescă la Mănăstirea „Dintr-un Lemn”

↳ Bucuria Învierii Domnului, la Reghin

↳ Acțiuni culturale ale elevilor municipiului Târnăveni

◆ Varia

Pagina 7

↳ Consilierea psihologică a copiilor
↳ Necesitatea prevenirii abandonului școlar

↳ Pentru prima dată după 930 de ani, moaștele Sfântului Ierarh Nicolae părăsesc localitatea Bari

Simpozion Internațional de Teologie: „ARS LITURGICA. De la chipul Slavei la imaginile idolilor postmodernității”

În Biserica Ortodoxă Română, anul 2017 a fost declarat *Anul omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului*. Simpozionul Internațional de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, o constantă a manifestărilor științifice și culturale ale cetății bălgrădene, aflat anul acesta la a XVI-a ediție, și-a dorit să provoace vocația profetică a Bisericii, invitând în cetatea Marii Uniri nume cunoscute și personalități marcante care au reflectat și s-au exprimat, prin contribuțiile lor științifice și prin intervențiile lor în plen, pe tema: *Ars Liturgica. De la chipul Slavei la imaginile idolilor modernității*.

Simpozionul s-a desfășurat în perioada 8-9 mai 2017, sub binecuvântarea lui Dumnezeu împărtășită participanților de către Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, care, în deschiderea lucrărilor acestei manifestări, a subliniat rolul educativ și duhovnicesc al sfințelor icoane, nu numai în viața liturgică a Bisericii, ci și în viața noastră concretă. „Icoana – a subliniat Înaltpreasfinția Sa – este un mijloc sigur și eficient de trezire, de întreținere și de întărire a vieții creștine, un stimul pentru cultivarea binelui și a celor mai nobile sentimente pe care omul le poartă în sufletul său [...]

Icoana îi asigură omului legătura vie și neîntrepută cu cerul și cu cel pe care ea îl reprezintă. Icoana îi arată omului că, deși a fost plămădit din lut, a fost chemat de Creatorul său la asemănarea cu El, la un urcuș, la o creștere continuă, la o devenire perpetuă din *firesc* în *duhovnicesc*, din *stricăciune* întru *nesticăciune*, de la *omul cel vechi* la *făptura cea nouă*”.

A doua zi a simpozionului a consemnat un eveniment academic de excepție: ceremonia de acordare a titlului *Doctor Honoris Causa* profesorului Radu Ciuceanu, unul dintre ultimii reprezentanți ai luptei de rezistență anticomunistă și unul dintre puținii supraviețuitori ai *Experimentului Pitești* care au avut de suportat, din motive politice, detenția și metodele de re-

educare și de exterminare experimentate în gulagul românesc.

După anul 1989, profesorul Radu Ciuceanu s-a implicat activ în viața publică românească, făcând parte din primul guvern postdecembrist, susținând coagularea unei elite și a unei paradigme culturale pentru reconstrucția societății noastre.

Pentru calitatea și integritatea sa morală și pentru valoarea demersurilor sale științifice, Facultatea de Teologie Ortodoxă a propus Universității „1 Decembrie 1918” acordarea titlului *Doctor Honoris Causa* Domniei Sale, dorind să omagieze prin acest gest un om de înaltă ținută morală și o personalitate de excepție.

În cadrul ceremoniei, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a exprimat motivația profundă a demersului academic al Facultății de Teologie care a dorit să cinstească și un *mărturisitor* al valorilor umane și creștine, un om care „a cunoscut întinericul închisorilor și al prigoanei comuniste și care a dus o luptă, alături de alți mărturisitori, pentru libertatea și demnitatea noastră, o luptă care pentru unii dintre ei a fost înconunată cu jertfa supremă pentru învierea acestui popor născut creștin”.

Pr. Alexandru Moldovan

» continuare în pag. 2

Cuvântul ierarhului Icoana ortodoxă, un puternic susținător al vieții creștine

În spiritualitatea răsăriteană, imaginea sacră, icoana, ocupă un loc privilegiat. Numeroase icoane împodobesc locașurile de cult și casele creștinilor ortodocși. Toate acestea creează în credincioși o stare de spirit specială, pentru ca nimic să nu împiedice elanul lor spre Dumnezeu, spre lumea cerească. În icoane se extinde frumusețea Arhetipului, a lui Hristos, „Chipul nevăzutului Dumnezeu” (Col. 1, 15), Care „S-a arătat în trup” (I Tim. 3, 16). Zugrăvind în mod văzut fața Lui, faptele Lui mântuitoare, iubirea Lui de oameni, noi ne comunicăm nu numai prin cuvânt, ci și prin vedere, credința și dragostea noastră față de Hristos-Domnul.

Fața omenească a Mântuitorului, desăvârșit pnevmatizată și îndumnezeită prin Înviere, constituie temelia și, în același timp, comunul tainic al tuturor icoanelor sfinților, care nu pot fi înțelese fără persoana lui Hristos. Părintele Dumitru Stăniloae scria: „Pe Maica Domnului și pe sfinți îi

cinstim, în ultimă analiză, pentru faptul că în ei strălucește Hristos, pentru faptul că în ei s-a imprimat chipul lui Hristos”. În mod indirect, icoana oricărui sfânt trimite la icoana Mântuitorului sau participă într-un anumit mod la ea, așa cum sfântul însuși participă acum deplin la viața lui Hristos Cel înviat în împărăția cerurilor. Rațiunea icoanei este aceea de a arăta lumii pe moștenitorii nesticăciunii, adică pe moștenitorii raiului.

Icoana poartă numele prototipului și închinarea lor este comună. Chiar dacă asemănarea dintre icoană și prototip nu este perfectă, închinarea se acordă icoanei, întrucât se aseamănă, are aceeași figură cu prototipul și nu sunt venerate două realități, ci una și aceeași. Închinarea adusă icoanei nu este decât ecoul sentimentului interior pe care credinciosul îl are față de prototip. Pe de o parte, credinciosul se adresează prototipului, iar pe de altă parte, o face această prin icoană. În acest timp, prototipul

și icoana sunt una în alta. Sfântul Teodor Studitul zicea: „Cinstirea icoanei urcă la prototip. Închinarea amândurora este una, nu sfășiată”.

Icoana este o fereastră sesizabilă a lumii spre ceea ce este mai presus de lume, pe când idolul este un zid care închide în lumea aceasta, fiind confecționat din aceeași substanță universală a naturii materiale. Icoana servește la ghidarea conștiinței și la relevarea și arătarea celor ce nu se văd. Venerarea acesteia presupune o trecere de la sensibil la inteligibil prin intermediul simbolismului iconografic. Nu ne închinăm lemnului, sticlei sau metalului din care a fost făcută icoana, ci persoanei sfinte înfățișate pe ea. Principiul acesta a fost stabilit în chip concis de către Sfântul Vasile cel Mare în celebra formulă: „Cinstea adusă icoanei se îndreaptă către cel înfățișat pe icoană”. Valoarea acesteia vine, deci, de la prezența transcendentă pe care o sugerează și al cărui simbol este.

Actul sfințirii icoanei ortodoxe reprezintă momentul „îmbrăcării” ei în harul divin necreat al Duhului Sfânt, care potențează chipul zugrăvit pe ea de a deveni mediu transparent al prezenței tainice a Mântuitorului, a Maicii Domnului sau a sfinților. Duhul Sfânt Cel Care a sfințit icoana Își prelungește lucrarea sfințitoare în sufletul credinciosului care invocă numele Mântuitorului și al sfinților. Sfintele icoane nu numai că ne transmit puterile și darurile sfinților zugrăviți pe ele, dar ne și arată cum viața acestora a fost o continuă transcendere de la umanul supus patimilor la o viață de dăruire totală lui Hristos. Sfintele icoane ne instruiesc fără cuvinte și simpla lor vedere ne îndeamnă „să evităm cele rele și să râvnim virtuțile”, precum afirma Sfântul Ioan Damaschin.

† IRINEU

Arhiepiscop al Alba Iuliei

Sinaxarul lunii Mai

Sfântul Cuvios Arsenie cel Mare

Preacuviosul Arsenie cel Mare (354-449) a fost unul dintre Părinții pustiei din Egipt, în prima jumătate a secolului al V-lea. Provenind dintr-o familie nobilă senatorială, a urmat studii strălucite la Roma și a devenit atât de renumit, încât Împăratul Grațian și Papa Damasus I-au recomandat Împăratului Teodosie I cel Mare de la Constantinopol, pentru a fi educatorul fiilor săi, viitorii conducători ai imperiului Arcadie și Honorius.

În anul 394, Cuviosul Arsenie a părăsit lumea și curtea imperială într-o corabie, având ca destinație Alexandria, ajungând în pustia schetică, unde a devenit monah, fiind ucenic al avvei Ioan Colov. A rămas în pustia Egiptului până la sfârșitul vieții lui, în anul 449.

În pustia schetică, chilia lui Arsenie se afla la mai mult de 50 km de biserica acestui vast centru monastic. Aici s-a instalat în urma unei viziuni, trăind în isihie și din lucrul mâinilor. Ca pentru cei mai mulți dintre părinții pustiei, lucrul mâinilor lui consta în împletirea funiilor din frunze de curmal, pe care apoi le vindea prin intermediul unor frați din Schetia, care aveau ascultarea

să preia lucrul mâinilor părinților retrași.

După prima devastare a Schetiei, în perioada 407-408, a trăit un timp la Canop. Cuviosul părinte a părăsit definitiv Schetia după ce saracini au devastat-o a doua oară în anul 434, instalându-se la Troe. Aici și-a petrecut ultimii ani ai vieții, după care a trecut la Domnul, în anul 449. După dorința exprimată față de ucenicii săi, locul unde a fost înmormântat nu este cunoscut. Avva Arsenie cel Mare a avut trei ucenici cunoscuți astăzi din *Patericul egiptean*: mai întâi Alexandru și Zoil, iar mai apoi Daniel, toți faraniți. De la avva Daniel au rămas, în *Patericul egiptean*, cele mai multe informații pe care le deținem despre avva Arsenie cel Mare.

Cuviosul Arsenie este una dintre figurile cele mai bine cunoscute ale pustiei Egiptului, fiind un model râvnit de toți isihăstii. Importanța lui pentru tradiția creștină este arătată și de faptul că deși este comemorat în aceeași zi cu apostolul și evanghelistul Ioan Teologul, slujba lui a fost păstrată și se cântă împreună cu cea a Apostolului. Biserica Ortodoxă îl prăznuiește, în fiecare an, la data de 8 mai.

TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA MAI

» continuare în pag. 5

„Sâmbra oilor”, vechi obicei specific lunii mai

Luna mai marchează începutul verii. În popor, întâlnim adesea expresia „Mai e rai”, iar explicația constă în faptul că timpul suficient de călduros și precipitațiile abundente lipsite de grindină preconizează un an bogat în roade. De asemenea, se zice că „ploile din mai aduc mălai”. Pe ogoare, în livezi, grădini și vii, munca este în toi, iar turmele de oi, cirezile de vite și stupii dau randament economic maxim. La începutul acestei luni, plugarii isprăvesc de arat și de semănat. În unele localități există obiceiul ca la întoarcerea cu plugurile acasă, fetele mai ales, dar și nevestele, îi stropesc pe bărbați cu apă proaspăt scoasă din fântână, având credința că vor cădea ploi și anul va fi mănos.

Începând cu sărbătoarea *Sângiorgiului* (Sfântul Gheorghe) până într-o altă zi de sărbătoare, Sfinții Constantin și Elena, crescătorii de oi se adună în fiecare sat pentru a stabili împreună unde vor face stânele în acel an, cine le va fi baci și pe cine vor angaja să le păzească în timpul pășunatului. Pe lângă denumirea de „Sâmbra oilor”, în unele părți, localnicii numesc această tradiție „Rupitul sterpelor”. În esență, însă, obiceiul e același: ciobanii își urcă oile la munte, unde, după primul muls, se cântărește cantitatea de lapte dată și se împarte la numărul de proprietari, astfel încât se va ști cât caș, câtă brânză și câtă urdă va primi fiecare pe parcursul anului.

LUNA MAI ÎN ISTORIE

5 mai 1821: Pe Insula Sfânta Elena, s-a stins din viață Napoleon Bonaparte, lider politic și militar al Franței;

9 mai 1877: A avut loc Sesiunea extraordinară a Adunării Deputaților, care a proclamat Independența de stat a României;

15 mai 1873: La Heidelberg, Germania, a trecut la cele veșnice Alexandru Ioan Cuza, domnitor al Moldovei și al Valahiei, domnitor al Principatelor Unite, persoana care a pus bazele naționalității românești;

17 mai 1848: S-a încheiat Marea Adunare Națională de la Blaj, Transilvania, cu participarea a 40.000 oameni, preponderent țărani, prin care românii s-au declarat națiune de sine stătătoare;

20 mai 1388: A avut loc prima mențiune documentară a orașului Suceava, capitala Moldovei din timpul lui Petru I Mușat, până la Alexandru Lăpușeanul;

29 mai 1453: Constantinopolul a fost cucerit de către turci, eveniment care a marcat sfârșitul Imperiului Bizantin.

» continuare din pag. 1

Simpozion Internațional de Teologie: „ARS LITURGICA. De la chipul Slavei la imaginile idolilor postmodernității”

Poate că unii vor fi tentați să-și pună întrebarea: „În ce constă actualitatea acestui demers?”. În perspectiva Bisericii și a credinței creștine, „actualitate” nu înseamnă numai „ceea ce este în desfășurare” sau „ceea ce se petrece acum”. Pentru un om credincios, „actualul” este contemporan cu „veșnicia”, actuale fiind lucrurile cu adevărat importante pentru viața omului, nu doar biologică, ci și spirituală. Noi suntem tentați să acordăm prioritate lucrurilor „urgente” în detrimentul celor „importante” și să punem înaintea „eternității” lucrurile de „actualitate”. E o ten-

dință în care ritmul amețitor al dezvoltării mijloacelor de comunicare în masă exprimă în fiecare zi, în fiecare ceas, în fiecare clipă, „nevoia de noutate” (*breaking news*). Ce-ar putea fi mai de actualitate pentru un om decât să știe dacă viața lui are sau nu un sens, sau dacă moartea reprezintă sau nu sfârșitul a tot și a toate? Taina morții și a Învierii lui Hristos reprezintă singurul răspuns valid și mereu „actual” dat acestor întrebări. Diferența radicală dintre această „actualitate” și cea „medicată” este aceeași care există între cel care-și petrece timpul privind desenul lăsat de un val pe nisipul

de pe țărmul mării, desen pe care valul următor îl șterge, și cel care-și înalță privirea pentru a putea contempla marea în imensitatea ei copleșitoare.

Facultatea noastră și-a propus să rezoneze cu alte voci din spațiul universitar teologic care doresc să descifreze și să interpreteze „semnele vremii” și să le transforme, nu în „vorbă goală”, ci în „cuvânt cu putere multă” care să-i întoarcă pe oameni la chipul Slavei după care au fost creați și care să le redea curajul mărturisirii lui Dumnezeu într-o lume potrivnică.

Pr. Alexandru Moldovan

Vizită arhierescă la Mănăstirea „Dintr-un Lemn”

Luni, 1 mai a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a fost prezent în mijlocul obștii monahale de la Mănăstirea „Dintr-un Lemn” din județul Vâlcea. Această vatră călugărească este una dintre cele mai frumoase din partea de nord a Olteniei, având o bogată tradiție istorică. Cea mai veche mărturie despre mănăstire a fost consemnată în scris de către diaconul Paul de Alep, care l-a însoțit pe Patriarhul Macarie al Antiohiei în călătoriile acestuia prin Țările Române, între anii

1653-1658. El susține că un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului în scorbura unui stejar secular. În acel moment, el ar fi auzit o voce care l-ar fi îndemnat să zidească o mănăstire din trunchiul aceluși copac.

Potrivit unei vechi tradiții locale, mănăstirea ar fi luat ființă în primele decenii ale secolului al XVI-lea, prin edificarea, în acest loc, a materialului unui singur stejar. Ea a fost ridicată în cinstea icoanei Maicii Domnului, icoană ce se păstrează și azi în biserica de piatră a mănăstirii. În baza acestei

tradiții, așezarea monahală de aici poartă numele „Dintr-un Lemn”.

Aflat în acest pelerinaj, Ierahul nostru s-a întâlnit cu Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscop al Râmnicului. După această întâlnire de suflet, Părințele Arhiepiscop Irineu l-a vizitat pe Părințele Arhimandrit Chesarie Gheorghescu, care, în prezent, face parte din obștea Mănăstirii „Dintr-un Lemn”. Părințele Chesarie este un veritabil călugăr și un bun teolog al Bisericii noastre, care a suferit zece ani de „temniță grea” în perioada regimului comunist.

De asemenea, Chiriarhul nostru s-a întâlnit cu Maica stareță Emanuela Oprea, cu maicile din obște și cu numeroși pelerini care au trecut pragul acestei mănăstiri. Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a adresat maicilor un cuvânt de întărire duhovnicească și i-a binecuvântat pe credincioșii pelerini, adresându-le calde urări de creștere spirituală, pace și liniște sufletească.

Pr. Bogdan Avram

Bucuria Învierii Domnului, la Reghin

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, și cu implicarea profesorilor de Religie din zona Reghin, în data de 12 mai a.c., la biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” și „Adormirea Maicii Domnului” din Reghin-Iernuțeni, a avut loc festivalul-concurs de creație literară și artistică „Vestitorii bucuriei Învierii”, ediția a IV-a, înscris în CAER, poz. 582/IV 2017.

Organizatorii acestui proiect educațional sunt Inspectoratul Școlar Județean Mureș, Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia și Școala Gimnazială „Alexandru Ceușianu” –

Reghin, având ca parteneri Parohia Ortodoxă Română Reghin-Iernuțeni, Casa de Cultură a Tineretului „George Enescu”, Consiliul Local și Primăria municipiului Reghin.

Festivalul s-a desfășurat prin participare directă și indirectă. Județele implicate în mod indirect au fost: Alba, Bistrița-Năsăud, Caraș-Severin, Cluj, Iași, Maramureș, Mureș, Suceava și Timiș. Au fost prezentate 219 lucrări la secțiunile: literatură-creație (poezie, proză, eseu), artă plastică (pictură, grafică/desen), tradiții (icoane pe sticlă, șervețele și pânzeturi țesute manual, împletituri, podoabe, brăie), multimedia (fotografii, pre-

zentări power-point, filmulețe audio), colaj (felicitări, quilling, origami, tradiții și simboluri pascale).

La acest eveniment cultural au participat în mod direct peste 70 de elevi din unitățile școlare din Reghin și împrejurimi (Chiheru de Jos, Rușii Mușți și Petelea), cele mai bune creații fiind răsplătite cu diplome și premii. Fiecare dintre ele au exprimat sentimente, prin talente literar-artistice, poezii, eseuri și priceșne. La final, cei prezenți au servit dulciuri, cozonac și suc din partea organizatorilor acestui frumos eveniment cultural-religios.

A fost o manifestare culturală reușită în rândul elevilor și a profesorilor de Religie. Să fii alături de copii în biserică și să Îl lauzi pe Dumnezeu, să Îl chemi în viața ta printr-o creație proprie alături de alți copii din alte biserici și școli a reprezentat pentru toți o adevărată comuniune. Răsplată multă în cer vor avea mai ales copiii care au închinat imne frumoase, au recitat, au desenat, au pictat și au slăvit sfânt numele Domnului.

Pr. Claudiu Chiorean

Vizită arhierescă la Seminarul Teologic Ortodox din Alba Iulia

Vineri, 12 mai a.c., în ziua de pomenire a Sfântului Mucenic Ioan Valahul, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, s-a întâlnit cu elevii de la secția Teologie Pastorală din cadrul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, din municipiul nostru.

În cadrul acestei vizite de suflet, Arhipăstorul nostru a pus la inima tinerilor învățați alese cuvinte despre modelul sfinților în viața noastră și le-a oferit numeroase

sfaturi pentru creșterea lor intelectuală și duhovnicească. Amintind despre importanța acestei perioade a vieții lor, Ierarhul le-a spus: „Dacă vreți să trăiți cu semnificație și să nu faceți umbră pământului, este nevoie de rugăciune, studiu și muncă perseverentă. Ceea ce citiți, ceea ce priviți, cunoștințele pe care le acumulați, toate vă modelează. Omul devine ceea ce consumă, drept pentru care poetul și dramaturgul german Goethe afirma: «Spune-mi cu ce te ocupi și eu îți voi spune cine

ești». Tineretea este perioada în care te formezi ca om, pentru că între 12 și 21 de ani se fundamentează principiile după care îți vei conduce viața. Cu personalitatea te naști, iar caracterul și-l dezvolți conlucrând cu harul Botezului. Filozoful francez J.J. Rousseau scria: «Tineretea e timpul însușirii înțelepciunii, iar bătrânețea este timpul punerii în practică»».

De asemenea, cu o zi înainte, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a prezidat comisia pentru Examenul de atestat teologic din cadrul instituției de învățământ preuniversitar. Elevii absolvenți ai clasei a XII-a A – specializarea Teologie Pastorală – au susținut o probă teoretică ce a constat în prezentarea unei lucrări științifice la una dintre disciplinele Dogmatică ortodoxă, Studiul Vechiului Testament sau Studiul Noului Testament și o probă practică la disciplinele Tipic-Liturgică, Catehetică-Omiletică și Muzică bisericească.

✦ Pr. Nicolae Aloman

Întâlnirea tinerilor creștini din municipiul Alba Iulia

Grupul de Inițiativă pentru Tineret al Protopopiatului Ortodox Alba Iulia a organizat, în data de 13 mai a.c., Întâlnirea tinerilor liceeni din municipiul Alba Iulia. Acțiunea s-a desfășurat la Biserica Memorială „Mihai Viteazul”. La început, a avut loc o slujbă *Te-Deum* și rostirea unui cuvânt de bun venit, după care tinerii au participat la prelegerea „Martiriul tânărului, azi!” susținută de către părintele Rafael Cornea-

nu de la Mănăstirea Cheile Cibului. În continuarea prelegerii, tinerii au realizat grupe de lucru pentru ateliere de dezvoltare personală, în preambulul cărora au interacționat, pentru o preliminară cunoaștere, la o felie de pizza.

Atelierele de dezvoltare personală nu sunt altceva decât un proces de schimbare a propriei persoane în bine, care îl pot face pe om mai bun: începând cu mișcarea, relaționarea, socializarea, dragostea, comunica-

rea, creativitatea și orice alt domeniu pe care îl atinge omul, ca ființă.

Activitatea face parte din planul de lucru al Grupului de Inițiativă pentru Tineret al Protopopiatului Ortodox Alba Iulia, pentru anul 2017, și se încadrează în preocupările permanente ale Bisericii Ortodoxe Române de educare religioasă a tineretului creștin ortodox.

✦ Pr. Teofil Slevaș

Acțiuni culturale ale elevilor municipiului Târnăveni

Grupul de Inițiativă pentru Tineret din cadrul Protopopiatului Ortodox Târnăveni a organizat joi, 4 mai a.c., un pelerinaj la Mănăstirea Recea, având următoarea temă: „Părintele Ioan Iovan – mărturisitor al lui Hristos în închisorile comuniste”.

La Mănăstirea Recea, grupul de 50 de elevi, din clasele IX-XII, a fost prezent la Sfânta Liturghie. Loc de mare încărcătură duhovnicească, această vatră monahală le-a generat emoția trăirii Sfintei Liturghii, precum și bucuria închinării la sfintele moaște.

După terminarea slujbei, pelerinii elevi s-au întâlnit cu maica stareță Cristina, care i-a încurajat să vină mai des la biserică pentru a-L întâlni și a-L primi pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos. De asemenea, după prezentarea unei scurte biografii a părintelui Ioan Iovan, le-a

vorbit tinerilor despre mărturisirea credinței în Iisus Hristos în închisorile comuniste.

Elevii au înțeles că frumusețea sentimentului iubirii față de Mântuitorul, în cazul părintelui, a avut o nobilă unitate de măsură: *sacrificiul*. Prin sacrificiu, părintele Ioan a realizat lucruri sfinte. Cuvintele părintelui Hierotheos Vlachos „omul transfigurat de harul lui Dumnezeu dobândește dragostea jertfelnică” se transpun în viață prin mărturisirea credinței în Hristos în temnițele comuniste a vrednicului de pomenire părintele Ioan Iovan.

Emoționați după această prezentare, elevii s-au îndreptat în liniște spre mormântul părintelui, unde au aprins lumânări în semn de omagiu. Aici, tinerii au înțeles că oameni precum părintele Ioan Iovan devin sfinți, devin un model de iubire dumnezeiască.

✦ Prof. Maria Notar

Evenimente

Vizite pastoral-misionare ale Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, în județul Mureș

În perioada 15-17 mai a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a efectuat o serie de vizite pastorale în protoierile Târgu-Mureș, Reghin și Sighișoara.

În data de 15 mai, Ierarhul nostru a vizitat mai multe instituții, școli și parohii din municipiul Târgu-Mureș. În prima parte a zilei, Arhipăstorul Alba Iuliei s-a întâlnit cu domnul Dr. Lucian Goga, prefect al Județului Mureș. După această întrevedere, Înaltpreasfinția Sa a vizitat sediul Consiliului Județean Mureș, unde a fost întâmpinat de către domnii Peter Ferenc și Ovidiu Dancu, în calitate de președinte, respectiv vicepreședinte al instituției. În continuare, Chiriariul nostru a poposit în mijlocul angajaților Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Horea” din Târgu-Mureș, cărora le-a adresat un cuvânt despre caracterul nobil al misiunii pe care aceștia o îndeplinesc pentru binele și siguranța cetățenilor. În semn de prețuire, Inspectorul Șef, General de brigadă Dr. Ing. Dorin Oltean, i-a oferit Înaltpreasfințitului Părinte Irineu o plachetă specială din partea unității pe care o reprezintă. După acest frumos moment, Părintele Arhiepiscop Irineu s-a întâlnit cu elevii Școlii Gimnaziale „Dacia” din Târgu-Mureș. Acestor mici învățați, Arhierul nostru le-a vorbit despre importanța cunoașterii tainelor credinței noastre și despre roadele pe care le aduce participarea la slujbele Bisericii în viețile lor. Această unitate școlară se află sub coordonarea doamnei director Claudia Chebuțiu. După întâlnirea cu elevii claselor V-VIII, Ierarhul nostru a salutat misiunea Serviciului Român de Informații Mureș, dorind mult spor echipei conduse de către domnul comandant Ioan Mocanu, în lucrarea pe care o are de îndeplinit. În a doua parte a zilei, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a vizitat parohiile Târgu-Mureș XIV și Târgu-Mureș XVI.

A doua zi, Ierarhul nostru și-a continuat itinerariul pastoral-misionar din județul Mureș, poposind în municipiul Reghin. Șirul vizitelor arhieresti a început la sediul Primăriei municipiului Reghin, unde Ierarhul nostru a fost primit cu bucurie de către doamna primar Maria Precup și de către numeroși angajați ai acestei instituții. După aceasta, Părintele Arhiepiscop Irineu s-a îndreptat către Spitalul Municipal „Dr. Eugen Nicoară” din Reghin, unde a fost întâmpinat de către doamna Dr. Narcisa Farcaș, managerul unității, și de către un corp de medici și angajați ai spitalului. După ce le-a adresat celor de față un cuvânt despre valoarea sufletului și a trupului în spirituali-

tatea noastră ortodoxă, Înaltpreasfinția Sa a vizitat bolnavii de la secțiile Chirurgie și Interne. Arhipăstorul nostru le-a oferit iconițe, i-a mângâiat și i-a încurajat pe cei aflați în suferință, încredințându-i de rugăciunea în care Biserica îi poartă neîncetat. După vizitarea bolnavilor internați în spital, Chiriariul Alba Iuliei s-a închinat în biserica cu hramul „Sfântul Vasile cel Mare”, care este amplasată în curtea unității medicale, iar apoi a vizitat Așezământul social pentru copii „Casa Maria I”. În continuare, Părintele Arhiepiscop Irineu, însoțit de părintele dr. Claudiu Chiorean, inspector de Religie, a vizitat Școala Gimnazială „Alexandru Ceușianu” din Reghin, unde a fost întâmpinat cu mare bucurie de mulțimea de elevi și de către corpul profesoral. În a doua parte a zilei, Ierarhul Alba Iuliei, însoțit de către părintele protopop Teodor Beldean, a realizat vizite pastoral-misionare la patru parohii din municipiul Reghin.

În cea de-a treia zi, 17 mai a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, a continuat itinerariul pastoral-misionar pe plaiurile mureșene, poposind în protopopiatul Sighișoara. Însoțit fiind de către părintele protopop Ovidiu Dan, Ierarhul nostru a fost oaspetele mai multor instituții publice, școli, spitale și parohii. Începând cu ora 9:00, Arhipăstorul Alba Iuliei a început șirul vizitelor canonice la sediul Primăriei Municipiului Sighișoara. Aici a fost întâmpinat de către domnul primar Ovidiu-Dumitru Mălăncrăvean și de către angajații instituției. De la această instituție aflată în interiorul cetății istorice a Sighișoarei, Întăistătorul nostru s-a îndreptat către biserica „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”, unde a fost întâmpinat de către un număr mare de credincioși, îmbrăcați în costume tradiționale românești. În continuare, Înaltpreasfinția Sa a ajuns în mijlocul copiilor de la Școala Gimnazială „Victor Jinga”, aflată sub conducerea doamnei director Gyöngyi Agnes Secășan. De aici, Părintele Arhiepiscop Irineu a vizitat bolnavii de la secțiile Interne, Chirurgie și Hemodializă din cadrul Spitalului Municipal din Sighișoara. Mai departe, Chiriariul nostru a vizitat Unitatea Militară 01752 Batalion 72 Apărare CBRN Negru Vodă, aflată sub comanda locotenentului colonel Claudiu Margin. După aceasta, Întăistătorul Alba Iuliei a vizitat parohiile Albești și Boiu, unde i-a îndemnat pe credincioși să-L slujească cu devotament pe Hristos, Mântuitorul nostru, și să trăiască pe deplin viața liturgică a Bisericii.

✦ Pr. Oliviu Botoi

Patristica

Sfântul Epifanie, episcopul Ciprului

Sfântul Epifanie s-a născut în jurul anului 315, într-o familie modestă de evrei din satul Besanduc, nu departe de Elefteropolis, în Palestina. La moartea tatălui său, copilul a fost adoptat de un învățător al Legii iudaice, pe nume Trifon. Acesta i-a asigurat posibilitatea de a studia, așa încât tânărul Epifanie a învățat nu doar Scripturile și preceptele legii mozaice, ci și cinci limbi: greaca, latina, ebraica, siriaca și copta.

La moartea părintelui său adoptiv, Epifanie a moștenit toată averea acestuia. Puțin timp după aceea, el a văzut într-o zi un monah creștin, Lucian, care vorbea cu un sărac. Cum nu avea bani, monahul a dat săracului haina cu care era îmbrăcat. Mișcat de gestul călugărului, tânărul Epifanie a îmbrățișat creștinismul, primind Botezul de la episcopul locului, împreună cu sora sa vitregă. Mai apoi, a renunțat și la toată averea sa, devenind călugăr, în preajma Sfântului Ilarion cel Mare.

Însetat de a cunoaște mai bine viața monastică, Epifanie a făcut o lungă călătorie în deșertul Egiptului,

ca să-i cunoască pe călugării renumiți de acolo. După patru ani de călătorii, s-a întors în Palestina și a întemeiat în apropierea satului său natal o mănăstire, al cărei stareț a fost timp de treizeci de ani. Mai apoi, a plecat în insula Cipru, unde l-a reîntâlnit pe Sfântul Ilarion cel Mare, la sfatul căruia a acceptat să fie hirotonit episcop de Salamina (Constanța), în anul 376. A fost conducătorul spiritual al acestei localități până la moartea sa, în 403.

Din punct de vedere doctrinar, Ierarhul Salaminei a fost un aprig luptător împotriva origenismului. Astfel, în anul 393, luând cuvântul la Ierusalim, cu ocazia sărbătoririi sfințirii bisericii Învierii, el l-a proclamat pe Origen ca părinte al arianismului și al tuturor ereziilor. Scrierile cunoscute ale Sfântului Epifanie sunt publicate în colecția *Clavis Patrum Græcorum*, 3744-3807. Amintim, în primul rând, scrierile sale polemice împotriva ereziilor: *Ancoratus* și *Panarion* (sau *Adversus Haereses*). De asemenea, este autorul unui *Discurs spiritual despre viața lui Hristos*, al unor texte care ne-au parvenit fragmentar, a numeroase comentarii la cărțile Sfintei Scripturi (*Viața profetilor*, *Fisiologul*, *Comentariu la Psalmi* etc.), precum și al unor scrieri liturgice (*Liturghia sodomizaților* și *Anafora etiopiană a Săptămânii Mari*).

Biserica Ortodoxă îl prăznuiește în fiecare an, la data de 12 mai.

Sursa: Dragoș Mirșanu, *Epifanie, Ancoratus și alteritatea de credință*, studiu introductiv la *Sfântul Epifanie al Salaminei, Ancoratus*, ediție bilingvă, trad. Oana Coman, Editura Polirom, Iași, 2007.

Părintele Petru-Ioan Bleahu, o slujire cum multe-am vrea să fie

Negreșit, părintele *iconostavrofor* Petru-Ioan Bleahu poate deschide paginile unui volum intitulat la prima rostire „Frumoase vieți de preoți și destine sfinte” (din Ardeal).

Parafrazându-l pe Octavian Goga, acum, când, iată, oferim lauri unei preavrednice slujiri, cuvine-se a spune: „Tu, tainică și sfântă Preoție/ chivot și sipet și doctor atâtor conștiințe,/ tu gânduri și lacrimi și patimi/ cu drag le lași la tine-n suflet și rost s-adaste; că tainică ești tu și sfânta Preoție/ curat și încercat e duhul vremii tale/ ca Dumnezeu Cel sfânt și mare/ din îndreptarea rugăciunii și din vestirea ce cântă/ și zarea străbate/ rodi-va sămânța cea bună/ a slovelor tale toate”.

Părintele Petru-Ioan Bleahu s-a născut la 29 iunie 1948, în satul Geacăș, județul Sibiu, din părinții Victor și Veturia Bleahu. Cursurile școlii primare le-a urmat în satul natal, iar liceul la Dumbrăveni. În anul 1973, a absolvit Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu, iar în luna ianuarie a anului 1974, s-a căsătorit cu distinsa învățătoare Melania Livia. Dumnezeu i-a binecuvântat cu doi copii, nădejdea bătrânețelor lor: Petru, preot la biserica cu hramul „Sfânta Treime” din Sighișoara, și Maria Daniela, absolventă a facultăților de filologie și științe economice din Sibiu. A fost hirotonit diacon, în anul 1974, de către vrednicul de pomenire Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului, apoi preot, de către Episcopul Emilian Birdeș. A fost numit în parohia Lepindea până în anul 1980, apoi în parohia Boiu, cu filia Țopa, protopopiatul Sighișoara. Prin împreună-lucrare cu bunii săi credincioși, a zidit la Boiu o frumoasă și grandioasă casă

parohială în stil brâncovenesc, iar în filia Țopa a terminat lucrările de construcție a bisericii celei noi, înzestrând cu cele necesare (iconostas și mobilier) atât biserica din parohie, cât și cea din filie. A fost trecut la pensie în data de 1 august 2016.

De la amvonul bisericii din parohia Boiu, din cuvântul său, la început lin, firav, domol, s-a rostogolit, ani de-a rândul, în tumult și iureș și tunet (în aura unei trăiri și sensibilități care îl înalță „deasupra breslei”) acel dor și acel drag de Dumnezeu și neamul său, ce poate rivaliza ușor cu avântul catehetic al vremilor de aur ale devenirii noastre creștine și naționale. Nu se joacă cu vorbele, nu caută să te cucerească sau să te domine. Este de o simplitate fermă și tihnită. Se emoționează până la lacrimi, fiind blând și foarte sensibil când face referință la originea sa din popor. Cel mai minunat lucru pe lumea aceasta este să ajungi să sensibilizezi sufletul omului și să-i conferi acel ideal de mare preț pe care toate sufletele de elită și-l doresc să-l aibă impropriat în ființa lor: *pacea și liniștea sufletească*.

Credința, înțelepciunea, iubirea neamului său și soarele adastă și luminează în inima curată a părintelui Petru Ioan Bleahu, deoarece, alături de acestea, n-au lipsit nici povara, nici încercarea, nici nevoia de îndurare, iar destinul său preoțesc a fost unul distinct, îndurând cu atâta noblețe și interiorizare, din partea sorții, lecția aspră a validării. Și așa, niciodată n-a plâns, decât de durerea altora, și n-a cerut pentru sine decât răbdare și iarăși răbdare; și pentru draga lui familie și pentru dragii lui credincioși, numai dragostea să ardă/ doru-inimii nu se stingă și nici credința aducă-

toare, iată, de cumpăt și împăcare/ și purtătoare în lume și în zare/ de semn și zbor și gânduri priveghere/ și cântec sfânt de Înviere.

Preot de vocație, un aristocrat prin excelență, un puternic al virtuții, adică: nu știe ce e aceea rutina slujbei, nu invocă niciodată oboseala, nu are sentimentul inerției, al plictisiei, nu se teme de zbaterea, neajunsurile, răutățile, nedreptățile lumești; nu-l sperie, nici surprinde, nici nu-l lasă indiferent moartea; este omul care mereu „scrie scrisori de dragoste și frumos și bine și adevăr” despre lucruri care numai ele dau sens și îmbracă, cu parfum de cer, viața.

Frumosul, credința, minunea strălucesc și mărturisesc nu în cuvinte (cel puțin nu în cuvintele mele), ci în inimile preoților de felul părintelui Petru-Ioan și în lacrima și patima credincioșilor noștri.

Întru mulți și fericiți ani, alături de cei dragi dumneavoastră, părinte Petru-Ioan!

Pr. Ovidiu Dan

De ce mergem la biserică?

genul unor rugăciuni pe fugă, chiar în intimitatea casei, sau viziunea unor slujbe religioase nu pot înlocui realitatea întâlnirii directe cu Hristos din biserică.

Individualizarea duhovnicească, „ieșirea din rândul celorlalți” – a unora care sunt niște prefăcuți și care participă la slujbe, rămânând, și pe mai departe, la fel de răi – face parte dintr-un set întreg de acțiuni secularizante care se prezintă în spațiul public, mass-media, și care desfășoară această campanie de denigrare a creștinilor ortodocși și a rânduielilor liturgice pe care le-am ținut timp de mii de ani.

Presa televizată conține, mai ales în ultima vreme, numeroase exemple în care se scoate în evidență, spun ei, de fapt, inutilitatea prezenței la slujbele religioase – prezentându-i pe creștini în momentele în care se împing la diferitele procesiuni, stau la cozi pentru a primi mici pachete cu mâncare, se ceartă, chiar li se pun întrebări-capcană pentru a fi scoasă în evidență, în unele cazuri, naivitatea, ignoranța sau necredința. Toate aceste realități devin pentru toți ceilalți ne-participanți la astfel de acțiuni tot atâtea motive de îndepărtare de spațiul liturgic, pe care îl percep doar ca pe o adunare a unor persoane cu percepții intelectuale reduse.

Așa cum bine remarca marele Mitropolit Antonie Plămădeală, asistăm la o răsturnare de valori în care nu Biserica și preoții îi în-

vață pe oameni despre Tainele Lui Dumnezeu, ci poporul dorește, ca oarecând în vremea lui Moise, ridicarea unui alt vițel din aur, în locul lui Dumnezeu, transmitând acest semnal că Biserica trebuie să se „up-dateze”, dacă vreți să folosim termenii care s-au impus deja noii generații de credincioși.

Catolicismul și protestantismul au aplicat repede aceste transformări, reducând durata slujbelor, a posturilor, a rugăciunilor, în general a tuturor actelor care până atunci erau necesare transformării omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, făcând orice ca Biserica să fie pe placul creștinilor: dogmele ei să fie „politically correct”, să nu fie nimeni deranjat de prezența lui Dumnezeu sau, și mai grav, de vreo normă de conduită religioasă. Toate acestea au loc pentru ca omul să-L perceapă pe Dumnezeu ca pe o realitate pe care o poate aborda în ce fel dorește și când dorește, Dumnezeu și Biserica fiind, astfel, o altă ofertă în lupta cu ofertele spirituale orientale (yoga, budism, hinduism) sau magia, vrăjitoria, astrologia, new-age etc.

Creștinul modern caută facilul în tot ce-l înconjoară, de la banala telecomandă la mâncarea fast-food, la cunoștințele de pe Discovery, care i se par arhisuficiente, și la tot felul de lucruri, care în ultimii ani i-au îmbunătățit stilul de viață. Într-o analiză logică, este aproape normal că același creștin modern va caută

să-și realizeze mai ușor și legătura sa cu Dumnezeu. Credinciosul modern este mult diferit de cel din vechime, care avea un grad de ignoranță sau frică superstițioasă față de persoana preotului și de Dumnezeu și nu critica decât foarte rar aspectele materiale legate de Biserica și de preot – nu negocia în mintea lui aspectele care azi fac deliciul presei mondene sau a asociațiilor pentru libertatea de conștiință, a ateilor.

Ortodoxia depășește retorica seacă despre un Dumnezeu exilat în cer, inaccesibil, și Îl propune pe Hristos în mod direct omului, încât devine supărătoare pentru mulți adepți ai unor idei despre toleranța religioasă privită ca un amestec a tot ce există și se poate numi religie. Ortodoxia a deranjat de-a lungul secolelor tocmai pentru că nu se adaptează lumii. Mântuitorul spune clar: „În lume necazuri veți avea, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea”.

Hristosul euharistic a fost smintea pentru evrei, pentru păgâni, iar astăzi este la fel pentru toți filozofii acestei lumi care preferă *teologoreea*, cum spunea diaconul Andrei Kuraev, în locul experimentării lui Dumnezeu. Mântuitorul spune: „Dacă nu veți mânca Trupul Fiului Omului și nu veți bea Sângele Lui, nu veți avea viață în voi”; totul atât de direct, încât i-a smintit și pe evrei și pe mulți care au ascultat un astfel de mesaj de atunci până azi.

Este fenomenală experiența unui elvețian, Klaus Keneth, care

și descrie trecerea prin toate religiile mari ale lumii, cu plecarea din catolicism, apoi protestantism, hinduism, budism, devine guru cu puteri demonice, trăiește experiențe demonice, și pașii, după aproape două milioane de km, aveau să-l ducă spre Mănăstirea ortodoxă de la Essex, unde a devenit ucenic al părintelui Sofronie, descoperind Ortodoxia euharistică și ajungând să o trăiască la un nivel care ar fi de dorit și pentru mulți creștini care s-au născut ortodocși.

Nu există o exprimare religioasă mai profundă și mai reală decât această acțiune; nu poți fi mai aproape de Dumnezeu în această lume, oricâte meditații sau asceze sau altceva ai încerca să săvârșești ca act religios, decât acest act liturgic. În toată cunoașterea ei rațională, lumea modernă, analizându-L pe Hristos, a abandonat tocmai acest aspect esențial și nu a putut cuprinde cu mintea acest mister, declarând că este imposibil să te împărtășești cu Hristos și să rămâi doar la credința în El, și aceea într-o manieră superficială.

Vorbirea despre un Dumnezeu al minții, chiar utilizând o cercetare biblică, nu poate hrăni sufletul, ci doar mintea, care se vede în nepuțință până la urmă; pe când sufletul omului are nevoie de o întâlnire vie asemenea cu cea de pe drumul Damascului al marelui apostol.

Pr. Iulian Sita

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

De ce când preotul pune miridele în Sfântul Potir, împreună cu Sfântul Trup, rostește troparele învierii „Învieria lui Hristos văzând...”, „Luminează-te, luminează-te...”, „O dumnezeiescul, o iubitul...” și „O, Paștile, cele mari și preasfințite”? Trebuie să fie rostite acestea și în ziua prăznuirii unui sfânt?

Cântarea „Învieria lui Hristos văzând...” și celelalte trei tropare ale Învierii, pe care le rostește preotul după ce se împărtășește, în momentul punerii Sfântului Agneț și a celorlalte părțicele în Sfântul Potir, constituie un element ulterior, adăugat la Sfânta Liturghie. Ca să înțelegem motivele care au impus adaosul acestor tropare în momentul acesta al Sfintei Liturghii, precum și înțelesul lor, va trebui să facem o incursiune în istoria și în simbolismul celor săvârșite în acest moment.

În primele veacuri, imediat după împărtășirea preoților, urma împărtășirea credincioșilor, fără să se întrerupă cântarea chinonicului și fără să se rostescă „Cu frică de Dumnezeu...”. Deoarece știm că Sfânta Împărtășanie se dădea popoului în modul în care se împărtășesc astăzi clericii – adică preotul dădea credincioșilor în mâna dreaptă Sfântul Trup și, după ce-l consumau, le oferea Sfântul Potir, din care se împărtășeau cu Sfântul Sânge al lui Hristos –, este de la sine înțeles că punerea în potir a părțicelelor Sfântului Agneț și a celorlalte miride, rămase pe Sfântul Disc, nu se făcea înainte de împărtășirea credincioșilor.

În vremurile mai târzii, însă, când modul împărtășirii bolnavilor, adică cel cu lingurița, s-a extins la toți credincioșii, trebuia ca părțicelele din Sfântul Trup să se pună în Sfântul Potir înainte de împărtășirea credincioșilor. Când s-au introdus cele două cete și părțicelele pen-

tru cei vii și pentru cei morți, adică atunci când Proskomidia a primit forma ei de astăzi, și când venirea credincioșilor la Sfânta Liturghie s-a limitat simțitor, s-a impus să se golească tot conținutul Sfântului Disc în Potir direct, imediat după împărtășirea preoților și înainte de împărtășirea credincioșilor.

Punerea părțicelelor, însă, și folosirea buretelui pentru Sfântul Disc cereau o anumită perioadă de timp. Știm, însă, și din alte surse paralele, că evlavia preoților noștri nu le îngăduia în timpul acestor intervale să tacă și de aceea rosteau în surdina neîntrerupt cântări de doxologie lui Dumnezeu. Dintre tropare, deseori era întâlnit: „Îndulcitu-m-ai cu dorul Tău, Hristoase...”, care ne dă și cheia pentru înțelegerea alegerii cel puțin a unuia dintre troparele învierii. Acest tropar vorbește despre dulceața dorului dumnezeiesc și despre schimbarea datorată iubirii dumnezeiești și se roagă pentru arderea păcatelor, pentru ca omul să se umple de dragostea lui Hristos. În ultimul tropar dintre cele ale Învierii: „O, Paștile cele mari și preasfințite”, există rugăciunea ca omul credincios să se învrednicească a se împărtăși „mai adevărat” cu Hristos, „Paștele cel Mare și Sfânt”, în ziua cea neînserată a Împărăției Lui. La aceleași teme despre împărtășire se referă stihurile psalmilor și rugăciunile scurte pe care le întâlnim în manuscrisele ulterioare la care ne-am referit.

Preotul, după Sfânta Împărtășanie, urma să simtă bucuria aceea negrăită a prezenței lui Hristos umplându-i inima, dar, în același timp, se năștea în el dorința pentru unirea deplină și nesfârșită cu Hristos în ziua venirii Împărăției Lui. Aceluiași cadru îi aparțin și cele două tropare de mai înainte: „Luminează-te, luminează-te...” și „O dumnezeiescul, o iubitul...”, dar se pare că acestea au intrat în uz după aceea, atrase de ultimul tropar, pentru că toate împreună, așa cum știm, constituie cântarea a noua a Canonului Paștilor.

Cât privește caracterul pascal al cântării „Învieria lui Hristos văzând...” și al celorlalte tropare, se poate susține că la început se rosteau doar în duminici și în perioada Paștilor, așa cum s-a întâmplat și în cazul cântării imnului heruvimic, și, după aceea, s-a prelungit folosirea lor și în celelalte zile. Oricât ar fi de incredibilă ipoteza aceasta, se pare că este mai corect să se coreleze cu caracterul și simbolismul pascal al Sfintei Împărtășanii, după cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Căci Paștele nostru, Hristos, S-a jertfit pentru noi” (I Cor. 5, 7). Credinciosul – prin participarea lui la această jertfa pascală a Mielului lui Dumnezeu, a Domnului Care a pățimit și a înviat –, după cuvintele sfântului Ioan Gură de Aur: „Ori de câte ori se împărtășește, dacă o face cu conștiință curată, săvârșește Paștele” și „Când participă la Sfânta Jertfa, Paștele săvârșește, și astăzi și mâine și ori de câte ori va lua parte la Sfânta jertfă” (Omilia a V-a la epistola I către Timotei).

Așadar, în această atmosferă pascală a Sfintei Liturghii, în orice zi a săptămânii va fi săvârșită, se potrivesc foarte bine aceste tropare ale Învierii, chiar dacă, fiind un element introdus ulterior, nu constituie o parte indispensabilă a Sfintei noastre Liturghii.

Ioannis Foundoulis, *Dialoguri liturgice*, Editura Bizantină, București, 2008.

Poesis - Poesis - Poesis

Întoarce-te
de Pr. Mircea Fusaru

*Să taci, să plângi, să ierți – ce poate fi
Mai mare fericire pentru-un om
Pe marea vieții clătinat, când și
Trufii, și bani sunt doar un fel de somn!*

*Ce poate fi mai mare fericire –
Cămara ta, ascunsă de cei mulți,
Și sufletul gătit pentru un Mire
Vestit de soli scoborători desculți*

*Prin neoprite lacrimile-aprinse,
În pâlpâiri de candeli, poruncind:
„Fii gata, azi, genunchiul tău închinse
Stăpânului de Sus!” Adânc sorbind*

*Lumină din lumina orbitoare,
Cu frângere și ardere-de-tot,
În noapte, ca în giulgiu de-ngropare,
Din sine-n sus zburând mereu! Ce pot*

*Să stea lângă această bucurie?
Trufii și bani și faimă... încă, ce?
Sunt toate somn, sunt toate nebunie...
Să plângi, să taci, să ierți – întoarce-te!*

Liturghie în alb
de Pr. Ioan Petraș

*Jocul cuvântului pe-o ramură de cer
și-n bronzul bucuriei noastre cântă
purtăm acum sub șoapta lumânării
mahrama nopții care ne-nveșmântă.*

*S-a dus din noi țărâna la culcare
din ochi lumină nouă picură-n oglinzi
zăpada clipei strănsă-n calendare
ziua ce-a fost te lasă s-o cuprinzi.*

*Poiana de smarald a unei dimineți
mătură cerul, îngerii îi scoală
și, în odaia ei, cu mine tu înveți*

*că suntem sfinți
ca două porți de catedrală.*

*Veșmântul unui verde foc purtăm
la liturghia-n alb a florii de măslin
și am adus la locul cel de jertfă
vreascuri de cer, lacrimi de pâine, vin*

Iov
(Biblica VI)
de Ioan Adrian Popa

*În fiecare noapte
Îl visez pe dreptul Iov -
Tocmai i-au fost trecute
Prin ascuțitul sabiei vitele,
Oile îi stau nimicite în scrum,
Iar cămilele i-au pierit
În năvala ce s-a abătut asupra lor;
Se pregătesc să-i moară
Cei șapte fii și cele trei fiuce,
Fiindcă vântul, iată,
S-a și pornit dinspre pustiu...
Mai urmează acum
Să fie lovit el însuși cu lepră
Din cap până-n tălpi,
Însă eu nu mai suport demult
Acest teribil coșmar
Care mi-e hărăzit de-o vreme
Noapte de noapte,
Ca atare voi striga:
- Doamne,
De ce m-ai luat țintă
pentru săgețile Tale
Și de ce Ți-am ajuns povară?
Lasă-mi cel puțin pentru
un singur somn
Visele neatînse de lepră,
Căci după o asemenea experiență
Cum voi mai putea dimineața
Să mă ridic cu ochii limpezi din pat
Și să venerez
Toată lucrarea mâinilor Tale!?*

Cartea lunii

Corectitudinea politică - o ideologie neo-marxistă -

Coordonatori: Andrei Dirlău și Irina Bazon
Editura: Reîntregirea
Nr. pagini: 358
Anul: 2017

„Sâmbra oilor”, vechi obicei specific lunii mai

Termenul *sâmbra* semnifică o înțelegere, o reglementare gospodărească, un protocol asupra treburilor majore ale oieritului. În toată această perioadă, de la Sfântul Gheorghe până la sărbătoarea Sfinților Împărați și întocmai cu Apostolii Constantin și mama sa Elena, crescătorii de oi se adună în fiecare localitate pentru a stabili împreună fiecare detaliu privind pășunatul oilor. La începutul lunii mai, toate mioarele din sat sunt duse la stână. Înainte, însă, pentru ca animalele să fie sănătoase și să dea lapte mult, sunt binecuvântate de către preot.

Împreunarea oilor pe criterii stabilite – pe vecinătăți, între neamuri sau conform altor înțelegeri – sunt momente semnificative în comunitățile rurale românești. Ele sunt marcate în mod ceremonial printr-o festivitate comună a păcurarilor cu „ortacii” (proprietarii oilor). În dimineața urcatului turmelor la stâni, toți stăpânii de oi pornesc, îmbrăcați în straie de sărbătoare și cu gălețile de muls, însoțiți de către femeile ce poartă coșuri și traiste pline de bucate alese și sticle cu băutură. Alături de alimente, o datină străbună obligă pe fiecare femeie să

aducă acum la stână și „unsoarea oilor”, acel remediu magic, îndreptat împotriva spiritelor malefice care puteau ataca lactația sau chiar viața animalelor. Astăzi, „unsoarea oilor” a rămas doar o amintire în conștiința păcurarilor bătrâni.

În timp ce păcurarii strâng oile între „mreje” (lese de nuiel) pentru a le „băga la strungă”, femeile prezente încep a curăța simbolic stâna și inventarul pastoral cu aghiasmă și tămâie. După ce toate oile au fost mulse și laptele fiecărui gospodar a fost „măsurat” și înscris pe „răboj”, sub privirile atente ale întregii comunități, păcurarii reunesc laptele (il „împreună”) și îi dau cheag. Între timp, femeile au așternut pe iarba de lângă stână fețe de mese, iar pe ele au așezat bucatele și băuturile aduse de acasă. La acest prânz sunt chemați proprietarii și păcurarii, la un loc, să se bucure de „pornitul stânei”, alături de fluierașii, cimpoierii și ceterașii care cântă și doinesc, iar când masa este terminată, încep a zice câte o „învărtită ciobănească” în care nu întârzie să se prindă fetele și feciorii.

După etnologul Avram Cris-tea, la Stremț, obiceiul se numea „îmbrânzirea oilor”, când se stabilea după două mulsoari cantitatea de lapte ce se cuvenea fiecărui proprietar, în prezența acestora. Pierdut în timpul colectivizării, obiceiul s-a reluat după 1989. În luna mai, în zona Blajului, se făcea împreunatul oilor. Se adunau toți proprietarii de oi și alegeau o persoană care, împreună cu ciobanul, înscrisa oile, clasificându-le în funcție de laptele pe care îl oferea. Se mulgeau de trei ori pe zi și bărbații veneau să ia laptele după cum le venea rândul. După împreunat, se adunau toți bărbații tineri care aveau oi și făceau o petrecere la stână, care dura o oră sau chiar două. Mai exact, la Lunca Târnavi, după 20 aprilie, se luau mieii de la oi, iar apoi acestea puteau fi mulse. Primele trei mulsoari erau ale primarului de oi. Laptele din zilele următoare era vândut pentru a se putea face reparațiile necesare din jurul stânei, pentru lemne și alte cheltuieli. Bani rămași asigurau adămușul sau băutura pentru petrecere. Apoi, „se făceau zilele”, adică se tră-

gea la sorți pentru rândul la primirea a 7 kg de brânză și 1 kg de urdă, prin rotație, până la sfârșitul verii.

Activitățile din preajma acestui obicei erau însoțite de numeroase acte rituale menite să apere stâna și pe ciobani de forțele malefice pe timpul verii: aprinderea *Focului Viu*, afumarea ciobanilor și a oilor, alungarea prin strigăte și zgomote a vrăjitoarelor care fură sporul laptelui, anularea puterii cucului de a lua sau de a strica laptele, purificarea oilor și a stăpânilor acestora prin stropirea lor cu apă sfințită, scăldatul ritual în apa curată a râurilor sau spălatul cu roua plantelor etc. Sâmbra oilor se încheia cu o frumoasă petrecere câmpenească, unde se mâncau alimente specifice (balmoș, mămăligă fiartă în lapte și cu adaos de unt, mielul fript haiducește, colacii de *Sângeorș*, cașul de la prima mulsoare), se cânta și se juca după melodii păstorești. Obiceiul este cunoscut, cu variante locale și în diferite stadii de evoluție, de către toți crescătorii de oi.

Glăsuțul Evangheliei

Cu câțiva ani în urmă, Umberto Eco a acordat televiziunii naționale un interviu, care a avut prin tematica și maniera abordată, o particularitate anume. Punctul de plecare al acestui interviu a fost diagnosticarea dilemelor spiritului uman contemporan; în speță, a fost vorba despre perplexitatea înaintea „scenariului” și „jocului substitutivului”. Autorul *numelui trandafirului* a recomandat ca remediu, ca variantă onestă, scoaterea la lumină a adevărului, alternativa morală, pe de-a-ntregul. Totul întâmplat într-o pledoarie pertinentă și avizată pentru *mitic* și *mistic*, pentru arhetip și prototip. Mai mult, el a dezavuat și orice idei ingrate care ar putea leza sacerdoțiul; declarându-se, evident, dușman al sacralității deviate, conjuncturale, contabile, amirosind a fals și impostură, profund imorale, pe de o parte; sau prea emotive, prea stridente, prea vocale, prea agresive, lipsite de sfială și discreție, stăruitoare, dulcege, seci de solemnitate și ceremonialul adevărate, de asemenea, imorale, pe de altă parte. Altcum, intervenția lui Umberto Eco, încă de atunci, a prevăzut și a atras atenția asupra a ceea ce va să urmeze; anume paradigma, conceptul periculos de „*sacru negru*”, cultivat și exhibit subversiv și neîncetat de sectele diabolice; și întruchipat, astăzi, vedem, în curentul *emo*, în jocuri de tip *balena albastră*, dar nu numai. Cunoscut fiind temperamentul ușor ciudat al ilustrului scriitor, spontaneitatea, surprinderea și strălucirea lui intelectuale, n-am fost tocmai „luțați pe sus” de teza lui *ad-hoc*, respec-

tiv, antamarea ca soluție înțeleaptă a *utopiei morale*, căreia i-a atribuit un rol salvator în istoria culturii și a civilizației românești. A vorbit, dar, despre două tipuri de utopii: cea *morală*, corespunzătoare *lumii normale* și cea de tip *anomic / substitutivă / perversă*, corespunzătoare unei lumi complet *secularizate*, nu greu, ci imposibil de înțeles (...)

Dacă, totuși, putem trece, în cauză, cu vederea și peste afinitatea, asumată mai mult din rațiuni de utopie sentimentală, cu *apokatastaza*, a lui Umberto Eco, trebuie numai deocamdată amendată prestația interlocutorului, Radu George Serafim, care s-a distins doar prin mutarea (ne)controlată și ostentativă a unei pipe dintr-o mână în alta și, mai ales, printr-o prețiozitate (pandant cu necunoașterea subiectului) deloc disimulată, ba chiar indecentă.

Duminică a 2-a după Rusalii (Chemarea primilor apostoli); Ev. Matei 5, 14-16; 10, 32-33 și 17-18, 22

Duminică a 3-a după Rusalii (Despre grijile vieții) Ev. Ioan 6, 22-33;

Maniera în care Iisus și-a ales *colaboratorii / succesorii / trinișii* – apostoli, episcopi și preoți, nu o dată, oameni simpli, persoane ostracizate, prigonitori, păcătoși învederați etc., a surprins firea umană, cea care nu a sesizat *subtilul* din particularitatea lucrării christice; anume faptul că, Fiul lui Dumnezeu cunoaște, apreciază și laurează cele dinăuntru ale noastre. Că El nu poate fi exponentul, nici obiectul, conjuncturii, subiectivismului, unor împrejurări, micilor sau marilor aranjamente, sugestiilor venite

de aiurea, politici de clan, ambițiilor mundane, ci, ca *salvator* al lumii și-a ales altfel împreună-lucrătorii dintre oameni pe care viața i-a confirmat a fi cei mai vrednici în lucrarea, ea însăși subtilă, în care au fost rânduiți. Tocmai, pentru ca acești aleși se vor fi dovedit și distins, până la capătul tuturor consecințelor, fideli chemării, învățătorului și misiunii lor; rațiunea lor de a fi a însemnat *întotdeauna* împlinirea voinței lui Dumnezeu și propovăduirea, demn și curat, a Evangheliei.

Este imperativ, până la capătul vremii, ca urmașii apostolilor să fie *întotdeauna*, pentru semenii lor și pentru salvarea morală a lumii, *proiecții* ale „bărbatului desăvârșit”, admirabili cronicari ai frumuseții creației, luminați călăuzitori pe calea către Dumnezeu; mai mult, să fie în stare, dacă viața o cere, să îndure, să asume taina suferinței; să știe să-i învețe pe oameni că, în niciun suflet nu poate fi loc pentru doi *domni*, că acolo unde se vrea prezența lui Dumnezeu, nu mai este loc de altcineva / altceva (citește: nu mai este / nu mai poate fi loc de urât, de rău, de neadevăr). Rezultă, dar, atâtea nedumeriri conexe și anume „cum putem explica științific gândurile, trăirile, dorurile, aspirațiile; cum să ne putem explica științific ceea ce spunea și Aristotel, anume că avem din fire dorul cunoașterii, ca un dat de la Creator?; și, pe deasupra de toate, cum să ne explicăm științific iubirea, altfel decât doar prin Cel care este El Însuși iubirea, Dumnezeu adică; rămâne, dar, enigmă încă, *presiunea* științei fără iubire și *neînțeleșul*, păcat împotriva firii a credinței fără iubire.

E adevărat, se vede treaba, într-atât ne capacitează, ne încântă, dar ne și subjugă aventura cunoașterii; e adevărat că ne precipită și îndispune și incomodează spectrul finitudinii și al sfârșitului implacabil. E adevărat că „Hristos s-a jertfit pentru ca libertatea să treacă și prin mâinile noastre”, pentru ca și noi să avem parte de mărinimie și iertarea *purificatoare* și *salvatoare* a lui Dumnezeu. E adevărat că omul a fost destinat să umple pământul și să-l stăpânească, că toată creația a fost rânduită să slujească omului. E adevărat că voluntarismul nostru, de cele mai multe ori înfrățit beției simțurilor, semeț, necontrolat, gratuit, că vanitatea noastră, din ce în ce mai avidă, mai nestăvilă și nelipsită din ecuațiile vieții, generează acte care la final ne trezesc la o realitate de care, de cele mai multe ori, ne-am lipsi. Dar tot la fel de adevărat este faptul că sensibilitatea noastră față de suferință se rezumă, în cel mai fericit caz, la constatare și compasiune; că, cuantumul de înțelegere și afecțiune pe care suntem dispuși să-l dăruim este într-atât de drămuț și de meschin negociat. Și, tot la fel de adevărat este faptul că, cu prea multă ușurință acceptăm soluții de viață ambigue, artificiale și conjuncturale elaborate. Degeaba ne încântă această lume, dacă nu știm sau nu vrem să o prețuim este într-atât de miracol și fragilitate; degeaba ne încântă omul, dacă nu reușim să-l iubim și slujim, ca odată Hristos; degeaba iubim adevărul și-l căutăm, câtă vreme ne pierdem în adevăruri inutile, precare, în falsuri fără finalitate morală. Altfel spus, cu voie, cu știință,

cu îndărijire chiar aducem *prejudicata* (despre care se zice că este „asumarea neverificată a falsului rămas fără referent în lumea adevărului”; în fapt, un *travesti* îmbrăcat în veșmintele adevărului), și o insinuăm / interpunem / livrăm dorinței de *senzațional*. Și, cu câtă iresponsabilitate și mare păcat ne facem părtași – ori, mai mult, le generăm – la „spaima obscure, poftă și închipuire care întunecă sufletul; dușmănia de neînțeles, ambiții și comploturi chiar periculoase; vanități, resentimente, orgolii și uri neostoite; speranțe și scenarii pe cât de absurde, pe atât de deșarte; culpe, acuze, gânduri, neliniști capitale”; n-ar fi nimic, până la urmă, de s-ar topi ca ceara de la fața focului, dar ele dimpotrivă „se încing și iau foc și se transformă în fapte și fanatisme agresive”.

Pe lângă aceste stări, scăpări, griji ale vieții, intempestive, care până la urmă, asemenea unei *scale* reproduc dispoziții interioare ale sufletului, există pentru fiecare detașarea, răpirea, și pentru veșnicia unui timp care fizic poate fi puțin, dar care *psihic* se desfășurează, ca o „miraculoasă aură”; în astă vreme, sufletul uitând de orice grijă biologică, fiind hrănit / alimentat de acel combustibil miraculos care este darul și dorul credinței; așa, născându-se, *gratia Domini*, „un subtil echilibru interior, o plenitudine duhovnicească și o ușurare unice”; așa, dorul nostru aprinde o *lumânare* în beznă, a cărei lumină însoțită de îndrăzneala credinței, să ne conducă la singura grijă de folos, iubirea.

✱ Pr. Iosif Zoica

† Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, „Sfântul Duh, Sfințitorul și Mângâietorul nostru”, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2016

Țrebuie spus dintru început că, deși s-a scris atât despre Sfântul Duh, lucrarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu are, din însuși genericul demersului, *blazonat*, nimbul unei științe și conștiințe teologice autentice, fericit adnotat de propria *trăire* în duh, și luminat de acel *suflet* de delicatețe, specifice Arhierelui albaulian. Este vorba, în speță, despre sublinierea atributelor de *Sfințitor* eminent teologic (îndumnezeitor al vieții și lucrării omului, al universului însuși, al destinului fizic și metafizic al lumii); și a celui de *Mângâietor*, rânduit așa spre a ne feriți întâmplarea de a fi, spre a ne inspira și ține în cumpănă darurile sufletului; și spre a nu mai fi singuri pe lume și a avea de cine să fim călăuziți și ajutați să oprim ofensiva unui flagel, înainte de a deveni pandemic, *alienarea / însingurarea* adică.

Mai mult, să ne lumineze și întărească pe noi toți (nu doar pe ce avizați), să rămânem în frumoasa stare de *uimire* înaintea minunii; să descifrăm tainele lumii, asistați de Duhul Sfânt și animați de propriile emoții (zice, dar, și Einstein că, *Taina* este starea, trăirea și experiența celor mai frumoase emoții). Și, dezvoltă Arhierelul Irineu, aserționându-l pe Grigorie Sinaitul, că „o inimă cizelată (lucrată, finisată, strălucită de credință și emoție n.n.) de către Duhul Sfânt se preface într-un adevărat altar, căci în ea pătrunde Însuși Hristos, odată cu coborârea Duhului, Care revarsă iubirea lui Dumnezeu în inimile noastre; iar când Duhul Sfânt coboară în om, acesta devine făptură nouă, căci se află sub autoritate divină. Duhul îl păstrează în pace, în liniște, în seninătate, în stabilitate și în siguranță”. Altcum, Duhul Sfânt, dacă este invocat, acceptat, dorit, iubit, pogoară și se sălășluiește în *doar* curatul, durerea, umilința, așteptarea și sfâșierea, bucuria, nădejdea, dorul și credința sufletului nostru, prin lucrarea Bisericii, îndeosebi și deplin; și așa, prunci fiind, la propriu, la început, și, apoi, în doar starea de *neprihană*, în toată vremea noastră pământească, Sfântul Duh va să fie *Oaspetele dulce al sufletului*; și va să ne ajute, așa cum nimeni nu poate și nici nu o face (doar are preemțiunea ontologică și depozitează în sine lucrarea, harul, darul și darurile de trebuință frumos viețuirii și mântuirii noastre).

Altfel spus, frumos viețuirea este credința lucrătoare în *arta* viețuirii, este

„starea de reverență / atitudine / gest / cod comportamental total(e) a cărei noblețe izvorăște nu dintr-o supunere sau conștiință exterioară, ci din impulsul *liber și nobil* al supunerii direct proporționale cu conștientizarea unei realități / frumuseți / entități mai înalte, ca sistem de referință” (este vorba în speță despre chipul moralei / datoriei filiale). Drept aceea, „dedicarea noastră Duhului Sfânt (realitatea suverană, absolută a frumosului și neprihanii *in actu*; în purtarea de grijă, ca cea mai tandră și mai suavă manifestare a unei iubiri și unei delicateți morale nesfârșite n.n.) trebuie să fie totală; El este Stăpânul întregii noastre ființe grație suveranității sale dumnezeiești”. „Victoria” proprie, dacă va fi să fie, ca sărbătoare a sufletului gratificată de chiar Mângâietorul, va fi cu atât mai de mare preț, cu cât ea se datorează, este născută de morala iubirii, învingătoare în arena sufletului, în disputa cu invazia și amenințarea terifiantă „morale a drepturilor”. Și umanizând și interferând cu căldura Duhului „dimensiunea redusă nu atât a vocabularului”, cât, mai ales, a disponibilității noastre afective, afabile, paciente și emoționale; de aici, încercarea de a limita *trecerea pe alături*, atunci când suntem martorii unor istorii ori pur și simplu ai realității dureroase a vieții, de care *volens-nolens* suntem responsabili (îndeosebi atunci când, prin *trecerea pe alături*, cauționăm atâtea lucruri urâte de Dumnezeu). De aici, încercarea de a potoli *duhul lumesc*, cel care abil și viclan ne sugerează să transferăm altor instanțe (nu doar morale) „scala de marcaj care trebuie să țină pulsul

întâmplărilor / experiențelor / datoriilor noastre emoționale” (decum a celor decurgând din legământul nostru măcar moral cu lumea).

Lucrarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu este, dar, punctul de întâlnire „săpiential-cristalin”, atent pregătit și învăluit de căldura transmisă nouă ca pogorând din „marile virtuți strămoșești”; este tocmai revelarea lucrării Sfântului Duh Însuși, atotcuprinderea, nesfârșitul și cuprinsul tainic al relației iubitoare și înțelegătoare a Lui cu lumea. De aici, dar, esența lucrării este una vădit emergentă, advențială și de teologie simbolică și morală, dar nu numai, aplicată. Și, deși se vede grija autorului, deferența ca mod de abordare, totuși, fermitatea, limpezimea și certitudinea științifice sunt inserate profesionist, lăsând să se întrevadă, chiar dacă doar sugerat și discret, sensibilitatea auctorială, ca element de *personalizare / securizare*.

Credem că se impune(a) o *lansare* de acest tip a *incursului* teologic, o reiterare a caracterului metanoic, apotropaic și indelebil în metamorfoza salvatoare a omului, a lucrării sfințitoare, iubitoare și mângâietoare a Duhului Sfânt, acum când duhul lumesc este unul al ignoranței religioase profunde și manifeste (nu excludem nici propriile ezitări, apetența pentru senzațional și magic, cultivate într-atât de dubios, de iresponsabil și frizând sacrilegiul de mulți confracți); totul, ca expresie atavică a *post-adevărului, post-esteticului, post-moralei*, a concupiscentei și secularizării de ansamblu, recurente, invazive (*lansarea* având, în cauză, nu

expresia unui avânt, ci sfiala, delicatețea, frumusețea și taina paradoxului; *lansarea* fiind, dar, smerenia și purtarea de grija cunoașterii, a autorului).

Mesajul apologetic și misionar-pastoral al lucrării este, pe de altă parte, binevenit și salutar în contracararea curentului care reclamă, din rațiuni de *substitui* moral, „o cerere de exhibiție imorală și de mediocritate morală mai mare”, propice inasurării și eludării oricărui canon religios autentic, emanat, validat și acreditat ca atare; și persiflând delicatețea comportamentală și gratificând vulgaritatea și frivolitatea. Și așa, antiteric, inspirat, *veghet* și întărit de lucrarea Duhului Sfânt, Vlădica Irineu vine și ia atitudine, susținut numai de propria anvergură teologică și alură axiologică, lipsite de orice ambiguitate și provizorat. Și așa, asemenea poetului, scriitorului bisericesc își conține noima cârților și după propriul model de viață, însălat, firește, din propria devenire, slujire, din propriul crez; și căutând nu noi perspective, ci, construind, din ceea ce înseamnă *pasajul minunii*, punți de trecere a credinței către lumea care, se vede treaba, se preocupă asiduu, vertiginos, aproape furios, să „plăsmuiască o posteritate devastatoare, moralmente”. Dumnezeirea, purtarea de grijă, lucrarea sfințitoare și mângâietoare a Duhului Sfânt relevă singura realitate / opțiune / preemțiune înțeleaptă: orientarea lumii către Dumnezeu (citește: către emoția și adevărul care înseamnă suprema împlinire, *mântuirea* adică).

✱ Pr. Iosif Zoica

Consilierea psihologică a copiilor

În ultimii ani, în România, au apărut tot mai multe servicii de consiliere psihologică și psihoterapie pentru copii și pentru adulți atât în mediul privat, cât și în cel de stat. Segmentul de populație la care mă voi referi este cel al familiilor care au copii cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani. În urma unui sondaj de opinie efectuat, am constatat că majoritatea părinților consideră că este util să existe psihologi care să le ofere sprijin atunci când au nevoie. Cu toate acestea, numărul părinților care apelează la serviciile unui psiholog este redus. Una dintre posibilele explicații ar fi aceea că și în prezent, mai există anumite prejudecăți legate de solicitarea serviciilor unui psiholog. Afirmatii de genul „Nu sunt nebun că să merg la psiholog” sau „Copilul meu nu are probleme că să-l duc la psiholog” denotă faptul că în mintea anumitor persoane încă mai persistă ideea conform căreia la psiholog ajung doar oamenii care au probleme grave. De asemenea, unele persoane chiar dacă își dau seama că ceva este în neregulă în viața lor, consideră că poate fi ceva trecător, sau neagă că ar exista o problemă, pentru că în felul acesta își protejează imaginea de sine sau, în cazul părinților, faptul că nu au fost capabili să-și crească propriul copil.

Consilierea psihologică reprezintă un proces de acordare a asistenței psihologice persoanelor care se confruntă cu anumite dificultăți în relațiile cu cei-

lalți, cu sine sau în activitatea pe care o desfășoară. Pe de altă parte, psihologul acordă suportul necesar persoanelor care nu se confruntă cu nicio dificultate în momentul prezent, dar doresc să valorifice la maximum potențialul și resursele personale sau ale copilului prin găsirea soluțiilor alternative.

Un alt aspect important pe care doresc să îl menționez este cel al numărului de ore pe care un părinte îl petrece alături de copil. Părinții afirmă că stau, în general, între patru și șapte ore cu copilul. Important pentru cel mic nu este numai numărul de ore în care părinții se află în același spațiu cu el, ci modul în care membrii familiei interacționează cu el. Copilul are nevoie de atenția și compania persoanelor semnificative pentru el, de interacțiuni autentice, simpla prezență a părinților nefiind de ajuns. De asemenea, pe lângă atenția acordată de către părinți copiilor, este important ca preșcolarii să frecventeze grădinița, pentru că acolo este locul în care copiii primesc educație socială, le este sprijinită dezvoltarea fizică, morală și intelectuală, le sunt dezvoltate abilitățile de limbaj.

Dificultățile pe care le întâmpină părinții în relațiile cu copiii sunt printre cele mai diverse: neascultarea, încăpățănarea, timiditatea copilului, lipsa de comunicare între copil și părinți, răsfățul, agresivitatea, sensibilitatea accentuată, nervozitatea, agitația continuă, probleme legate de conduită alimentară, timpul petrecut în fața televizorului sau la calculator. Neascultarea reprezintă refuzul copilului de a respecta autoritatea, în primul rând a familiei. Acest refuz generează conflicte permanente. Neascultarea este mai frecventă la copiii educați într-un climat de nedreptate și lipsă de respect. Apare mai frecvent în familiile în care nu există un echilibru între dragoste și pedepse, unde există restricții excesive sau libertate excesivă sau în familiile cu disensiuni în educația copilului. Supunerea, ascultarea, este reacție pozitivă a copilului la solicitările din jur

și depinde de relația lui emoțională cu persoanele respective. Cu cât relațiile copilului cu părinții sunt mai pozitive, cu atât cel mic va fi mai ascultător.

Agresivitatea copilului poate veni dintr-un sentiment de ură care este generat de o tensiune psihică; astfel, pentru a reduce tensiunea, trebuie rezolvat mai întâi conflictul care generează tensiunea psihică. Personalitatea copilului se conturează în funcție de zestrea ereditară pe care o are și în funcție de exemplul parental, de educația primită și de mediul cultural.

Modalitățile prin care părinții încerca să găsească soluții la problemele cu care se confruntă în educația copilului sunt dintre cele mai diverse: purtarea de discuții cu acesta sau oferirea de explicații, dar pedepsa sau amenințarea că nu mai primește ceva ce copilul își dorește este considerată ca fiind o soluție mai rapidă în rezolvarea problemelor. Problemele de disciplină pot deveni teatrul unor desfășurări de forțe disproportionale între părinte și copil. Disciplinarea înseamnă, mai întâi de toate, formarea, educarea, instruirea, muștrarea, corectarea și îndreptarea unor comportamente prin învățarea copilului pe ce cale să meargă prin iubire și convingere, nu din teamă și de durere. Disciplinarea înseamnă coerență și constanță în ceea ce i se cere copilului, nu cicăleală și autoritate exagerată; înseamnă afecțiune și corectitudine, iar mesajul transmis copilului nu este constrângerea de a deveni perfect pentru a merita dragostea de părinte.

În ansamblu, părinții sunt preocupați de calitatea educației copiilor lor, însă uneori le este destul de greu să găsească soluții autentice pentru rezolvarea unor probleme. Având în vedere acest aspect, consider că în timp vor apărea o serie de schimbări pozitive atât în educația copiilor, cât și în deschiderea părinților către căutarea de informații și de sprijin în eforturile dumnealor.

Psih. Paul Apostică

Necesitatea prevenirii abandonului școlar

Abandonul școlar este un fenomen complex, având cauze multiple și diverse, devenind, din păcate, unul dintre factorii nocivi care au afectat puternic societatea românească din ultimii 25 de ani și care, dacă nu vor fi luate măsuri preventive, consecințele vor fi dezastruoase pentru România de mâine.

Intr-un raport al Comisiei Europene din anul 2011, obiectivul privind problema abandonului școlar este clar și ferm: o rată de abandon școlar în UE sub 10% până în anul 2020, de la un procent de 14% la acea vreme. Un studiu recent al UE subliniază că rata abandonului școlar timpuriu a ajuns la un nivel încă alarmant, de 12%, ca medie în spațiul comunitar. Studiul UE arată că principala cauză a abandonului școlar o constituie lipsa motivației de a învăța, coroborată cu reticența din ce în ce mai crescută față de modele de instruire convenționale, tradiționale.

România se află, din păcate, în „top 3” european privind părăsirea timpurie a școlii, cu un procent de 18%, fiind urmată de Malta, cu 21% și Spania, cu 23%, conform Eurostat 2015. Se pare că ne îndreptăm timid spre ținta europeană de 10% și aceas-

ta ca rod al unor politici educaționale eficiente și a implicării ONG-urilor de profil și, mai ales, a Bisericii. Este de neconceput ca Biserica să stea de parte de școală, deoarece școala este fiica Bisericii, și ce părinte responsabil și-ar abandona copilul? Se știe doar că prima școală românească a apărut în tinda Bisericii, iar preoții au fost primii dascăli ai fiilor de români.

Studiind cu mare atenție acest fenomen, consider că o atenție aparte trebuie acordată elevilor cu cerințe educaționale speciale, pe care societatea are mari probleme în a-i integra. Acești copii, majoritatea proveniți din medii sociale extrem de vulnerabile, sunt, conform legii, înscriși în învățământul de masă, iar acestea se văd, în majoritatea cazurilor, neputincioase, neavând personal specializat în abordarea acestor situații. O altă problemă la fel de importantă o reprezintă și elevii care au abandonat deja școala și nu mai frecventează nici forma de învățământ „A doua șansă” și nici nu urmează vreun curs de calificare. Aici trebuie să intervină proiectele de parteneriat între instituțiile statului și ONG-urile de profil, care pot găsi soluțiile cele mai potrivite, prin programe de

tip „after school” sau „centre educaționale de zi”.

Demn de remarcat este parteneriatul la nivelul județului Alba între Arhiepiscopia Ortodoxă, DGASPC Alba, Primăria și Fundația FAER Regin, în cadrul unui amplu proiect privind prevenirea abandonului școlar, unde peste 600 de copii sunt sprijiniți să nu abandoneze școala prin 24 de centre educaționale înființate în acest sens. Astfel, județul Alba poate fi considerat model de bună practică în ceea ce privește implicarea și colaborarea tuturor factorilor responsabili în rezolvarea acestei stringente probleme cu care se confruntă învățământul românesc.

Este absolut necesar ca societatea să înțeleagă faptul că neșcolarizarea va duce, în cele din urmă, la sărăcie, iar sărăcia în formele ei extreme se îndreaptă mai mult ca sigur spre violență, iar singura rezolvare a problemei privind abandonul școlar este ca toți părinții să conștientizeze că educația, înainte de a fi o necesitate, constituie o mare obligație, care trebuie respectată dacă vrem un viitor bun și sănătos pentru țară.

Prof. Daniel Fonoage

Actualitatea creștină

● Pentru prima dată după 930 de ani, moaștele Sfântului Ierarh Nicolae părăsesc localitatea Bari

Conform unui acord dintre Biserica Ortodoxă Rusă și Biserica Romano-Catolică, moaștele unuia dintre cei mai venerați sfinți creștini, Sfântul Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, au fost duse în Rusia, în data de 21 mai a.c. Este un eveniment unic pentru întreaga perioadă de 930 de ani, în care moaștele s-au păstrat la Bari, timp în care nu au părăsit niciodată orașul. La acest acord s-a ajuns după întâlnirea dintre Patriarhul Kirill al Moscovei și al întregii Rusii și Papa Francisc, în data de 12 februarie 2016.

În anul 1081, trupul Sfântului Nicolae făcătorul de minuni a fost luat, din Biserica Scaunului său din Myra, și dus în orașul Bari, pe coasta de vest a Italiei. Unii s-au alarmat în urma acestui eveniment și l-au interpretat ca pe un furt și o mare pierdere pentru grecii din Asia Mică, în beneficiul italienilor. Alții au văzut chiar și în acest caz dragostea și providența lui Dumnezeu. Există, de asemenea, credința că aducerea acestor sfinte moaște a avut loc în urma unei vedenii, în care Sfântul Ierarh s-a arătat unui preot din Bari, cerându-i să aducă cinstitele sale moaște din cetatea Myra.

Sursa: reintregirea.ro

Creștini, știți că... ?

● Sfinții împărați Constantin și Elena sunt primii citorii ai bisericii Învierii Domnului din Ierusalim?

Biserica Sfântului Mormânt este numită de ortodocși „Biserica Învierii”, pentru că nu moartea, ci Învierea Domnului este temelia, cununa, biruința creștinilor. Biserica Sfântului Mormânt este o construcție măreață din secolul al XI-lea, înălțată de cruciați pe locul altei biserici vechi, zidită de către Sfânta Împărăteasă Elena, în secolul al IV-lea, în Ierusalim. Ea adăpostește cele mai scumpe locuri ale creștinilor: Muntele Golgota și Mormântul Domnului nostru Iisus Hristos; iar jos, în stâncă de piatră, se află peștera unde s-a descoperit Crucea Domnului de către Sfânta Elena.

Imediat după răstignirea și învierea Mântuitorului, locul Golgotei și al Sfântului Mormânt au fostenerate nu numai de către Apostoli și de creștinii din Ierusalim, ci și de alți credincioși de pe cuprinsul Țării Sfinte și al întregii lumi. După înfrângerea ultimelor revolte iudaice, Împăratul roman Adrian a hotărât ca toate edificiile creștine și iudaice să fie profanate și transformate în edificii păgâne. Astfel, și pe locul Golgotei, din porunca lui, a fost construit un templu păgân.

La începutul secolului al IV-lea, acest templu a fost dărâmat și în locul său a fost construit un vast ansamblu de edificii menit să permanentizeze în memoria credincioșilor creștini ultimele momente din viața Mântuitorului. Abia după Sinodul Ecumenic de la Niceea, din anul 325, Sfântul Împărat Constantin cel Mare a poruncit episcopului Macarie al Ierusalimului să distrugă templul zeiței Venus și pe cel al lui Jupiter. De asemenea, a dat poruncă să se clădească nu numai o bazilică mai frumoasă decât toate celelalte din lume, dar și alte construcții care să depășească tot ceea ce exista mai deosebit în celelalte orașe, punându-le constructorilor la dispoziție marmură și coloanele cele mai de preț.

Arhitecții Eustațiu și Zenobiu au construit o bazilică măreață, dovadă a biruinței politice a creștinilor și a afirmării Ierusalimului drept capitala lor religioasă. În anul 335, reuniți în Sinodul de la Tyr, episcopii au venit să sfințească noua biserică ce va purta numele de „Biserica Sfântului Mormânt”. Începând cu secolul al IV-lea și până în al VII-lea, Sfântul Mormânt, gigantic complex monumental, cunoaște vremea sa de glorie. Loc de pelerinaj de prim ordin al creștinătății, el e slăvit în toate relatările călătorilor. Perioada sa întunecată începe în veacul al VII-lea, fiecare secol fiind după aceea marcat de catastrofe distrugătoare, urmate doar de sporadice restaurări sumare.

Sursa: crestinortodox.ro

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei

Aprilie 2017

Duminică, 2 aprilie ❖ A săvârșit Sfânta Liturghie în parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” de la Al-bac, protopopiatul Câmpeni. La finalul slujbei, l-a hirotesit *iconom-stavrofor* pe părintele paroh Gavril Trifa.

Marți, 4 aprilie ❖ La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan” din Alba Iulia, s-a întâlnit cu elevii claselor IX-XII, secția Pastorală, cărora le-a adresat câteva sfaturi duhovnicești.

Joi, 6 aprilie ❖ A efectuat vizite canonice în 5 parohii din protopopiatul Aiud, însoțit fiind de către părințele protopop Ioan Bogdan.

Vineri, 7 aprilie ❖ În Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, a celebrat Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite.

Duminică, 9 aprilie ❖ A oficiat Dumnezeiasca Liturghie în parohia „Acoperământul Maicii Domnului” din municipiul Aiud. La momentul potrivit, l-a hirotonit preot pe arhidiaconul Călin Bulac, cu slujire misionară în cadrul parohiei „Sfânta Treime” – Maieri I din Alba Iulia.

Marți, 11 aprilie ❖ A efectuat o vizită pastorală la Mănăstirea „Buna Vestire” de la Pătrângenii, protopopiatul Alba Iulia.

Joi, 13 aprilie – Sfânta și Marea Zi Joi ❖ În Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, a slujit la Denia celor 12 Evanghelii, rostind o meditație.

Vineri, 14 aprilie – Sfânta și Marea Zi Vineri ❖ În Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, a slujit la Denia Prohodului Domnului, rostind o meditație.

Sâmbătă, 15 aprilie – Sfânta și Marea Zi Sâmbătă ❖ A efectuat o vizită pastorală la Așezământul social-filantropic „Sfânta Elena” din Pianu de Jos, protopopiatul Sebeș, coordonat de către părintele Gheorghe Marin.

Duminică, 16 aprilie – Învierea Domnului ❖ Pe esplanada din fața Catedralei arhiepiscopale din Alba Iulia, începând cu orele 0.00, a săvârșit Slujba Canonului Învierii, după care, în Catedrală, a celebrat Dumnezeiasca Liturghie. De asemenea, de la orele 12.00, a slujit la *Vecernia Învierii (A Doua Înviere)*.

Luni, 17 aprilie ❖ A oficiat Sfânta Liturghie în biserica „Învierea Domnului” din municipiul Târgu-Mureș.

Marți, 18 aprilie ❖ La Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului” de la Recea, protopopiatul Târgu-Mureș, a asistat la Sfânta Liturghie și a rostit un cuvânt de învățătură.

Vineri, 21 aprilie ❖ A liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir” de la Sighișoara, care în această zi și-a sărbătorit cel de-al doilea hram – „Izvorul Tămăduirii”.

Duminică, 23 aprilie ❖ A târnosit biserica cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din parohia Cugir II, protopopiatul Sebeș. După

Sfânta Liturghie, a hirotesit *iconom-stavrofor* pe părintele paroh Adrian Aldea, a oferit o *Diplomă de vrednicie* părintelui Gheorghe Donu și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Luni, 24 aprilie ❖ În Sala „Sfântul Ierotei” a Centrului eparhial, s-a întâlnit cu membrele Societății Femeilor Ortodoxe din municipiul Alba Iulia.

Marți, 25 aprilie ❖ În parohia Peleş, protopopiatul Câmpeni, a săvârșit Taina Sfântului Botez pentru pruncul David Rednic, urmată de slujba de binecuvântare a iconostasului. La final, a hirotesit *sachelar* pe părintele paroh Adrian Rednic și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Miercuri, 26 aprilie ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita domnului Traian Rusu, primarul comunei Ighiu, și a domnului Marius-Mihai Pop, managerul Centrului pentru Persoane cu Handicap și Persoane Vârștnice de la Nușeni, județul Bistrița-Năsăud.

Joi, 27 aprilie ❖ În Sala de conferințe a Hotelului Parc din Alba Iulia, a participat la Conferința cu tema „Centre de prevenire a abandonului școlar – Modele de bună practică în prevenirea abandonului din sistemul educațional românesc”.

Vineri, 28 aprilie ❖ A oficiat slujba de binecuvântare a clădirii muzeului de icoane și cărți vechi – *Museikon* din Alba Iulia. La final, a oferit: *Ordinul „Credință și Unire”* domnului Ion Dumitrel, președintele Consiliului Județean Alba, domnului prof. dr. Henrik von Achen, directorul Muzeului Universității din Bergen (Norvegia), domnului dr. Gabriel Rustoiu, directorul Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia, și domnului Dan Popescu, Consilier al președintelui Consiliului Județean Alba. De asemenea, a oferit o *Diplomă specială* doamnei Eli-Kristine Økland Hausken, expert al Muzeului Universității din Bergen, și *Diploma „Sfinților Ierarhi Bălgrădeni”* doamnei Ana Dumitran, muzeograf în cadrul Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia.

Sâmbătă, 29 aprilie ❖ La Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci” de la Lupșa, protopopiatul Câmpeni, s-a întâlnit cu obștea monahală condusă de către părintele arhimandrit Melhisedec Ungureanu.

Duminică, 30 aprilie ❖ A celebrat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în parohia „Învierea Domnului” din Baia de Arieș, protopopiatul Câmpeni. După aceea, a oficiat slujba de binecuvântare a casei parohiale. De asemenea, a vizitat Așezământul social-filantropic „Sfânta Varvara”, coordonat de către părintele Ștefan Cordea.

A consemnat
Pr. Bogdan Avram
Secretar eparhial

●● Evenimente

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a slujit la Mănăstirea Cergăul Mic, protopopiatul Blaj

În ziua de 7 mai, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea cu hramul „Sfântul Ierarh Ghelasio” – Cergăul Mic, protopopiatul Blaj. În cadrul slujbei, tânărul Dumitru Curticăpean a fost hirotonit diacon, iar diaconul Alexandru Dârloșan a fost hirotonit preot, pe seama parohiei Lechința, protopopiatul Luduș.

Locașul de cult datează din secolul al XVII-lea, însă ctitorul nu ne este cunoscut. Acesta a fost construit din piatră, având formă de navă, cu turla pe pronaos, folosită drept clopotniță. În perioada 1945-1990, a deservit ca biserică de

mir, ulterior devenind mănăstire cu obște de călugări.

Pelerinii, adunați aici în număr mare, s-au bucurat de prezența Ierarhului locului și au savurat din plin frumoasele

cuvinte de învățătură. Pentru vrednicia sa, părintele stareț Serafim Paruș a fost hirotesit *protosinghel*.

Arhid. Rafael Orzeiu

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a săvârșit Sfânta Liturghie în parohia Târgu Mureș XV

În Duminica a cincea după Paști, 14 mai, Întâistătorul Eparhiei noastre, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a celebrat Dumnezeiasca Liturghie în parohia cu hramul „Sfinții Arhangheli

Mihail și Gavriil” din municipiul Târgu Mureș. Această comunitate este păstorită de către părințele Florin Miron.

Piatra de temelie a locașului de închinare a fost pusă în anul 1991, iar lucrările de

zidire au demarat în același an, finalizându-se în 2004. Biserica este în formă de cruce greacă înscrisă, având o cupolă centrală și două turnuri. Începând cu anul 2011, s-a realizat pictarea edificiului în tehnica *fresco* de către pictorul Valerian Diaconu.

Sutele de credincioși mureșeni l-au întâmpinat pe Chiriarhul lor cu brațele deschise, primind cu toții har și binecuvântare din înaltul cerului. La momentul potrivit, diaconul Mihai Pocol a fost hirotonit preot, pe seama parohiei Berghia, cu filia Țiptelnic, protopopiatul Târgu Mureș.

Arhid. Rafael Orzeiu

De hram, Arhipăstorul Alba Iuliei a liturghisit la Mănăstirea Afteia, protopopiatul Sebeș

În data de 21 mai, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a liturghisit la Mănăstirea „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Afteia, protopopiatul Sebeș. Acest așezământ monastic este condus, cu hărnicie apostolică, de către părințele stareț Ioan Paven.

Mănăstirea Afteia este o străveche vatră monahală, ale cărei începuturi pot fi stabilite în cea de-a doua jumătate a secolului al XV-lea. Potrivit tradiției locului, prima bisericuță s-a ridicat aici după lupta de pe *Câmpul Pâinii*, din anul 1479, când cotorpitorii turci au fost biruiți de oștile creștine.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfinția Sa a spus: „Dacă-L rugăm pe Hristos, «Lumina lumii», să ne deschidă ochii sufletului, vom începe să vedem ce este bun și frumos. Atunci, noi vom

ajunge să ne dăm seama că fără Iisus niciun om nu poate să vadă cu adevărat, iar cu Iisus niciun om nu poate să fie orb cu adevărat”.

Arhid. Rafael Orzeiu

REDAȚIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ”

Președinte: Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor șef: Pr. Oliviu Botoi;
Redactori: Pr. Nicolae Aloman; Andrei Motora;
Colaboratori: Pr. Petrișor Muntean, Arhid. Rafael Orzeiu, Pr. Ioșif Zoica;

ISSN 1222-2313

Abonamentele se fac la orice Oficiu Poștal din țară sau direct prin mandat poștal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ” pe 2017 și adresa completă sau prin e-mail: edituraintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poștale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
ALBA IULIA
Concepție grafică și tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman